

วิธีบรรพชาอุปสมบทแบบอุกาสะ

กุลบุตรผู้มีศรัทธามุ่งบรรพชา อุปสมบท พึงรับผ้าไตรอุ้มประนมมือเข้าไปในสังฆตน์นิบาต วางผ้าไตรไว้ข้างตัวด้านซ้าย รับเครื่องสักการถวายพระ, อุปัชฌายะ แล้วกราบด้วยเบญจางคประดิษฐ์ ๓ ครั้ง แล้วอุ้มผ้าไตรประนมมือยืนขึ้นเปล่งวาจาขอบรรพชา หยุดตามจุดจุดภาค ว่า

อุกาสะ วันทามิ ภันเต, สัพพัง อะปะราธัง ขะมะถะ เม ภันเต,
มะยา กะตัง ปุญญัง สามินา อะนุโมทิตัพพัง, สามินา กะตัง ปุญญัง
มัยหัง, ทาทัพพัง สาธุ สาธุ อะนุโมทามิ ฯ

อุกาสะ การุญญัง กัตวา, ปัพพัชชัง เทถะ เม ภันเต,
(นั่งลงคุกเข่าประนมมือว่า)

อะหัง ภันเต, ปัพพัชชัง ยาจามิ,
ทุติยัมปิ อะหัง ภันเต, ปัพพัชชัง ยาจามิ,
ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต, ปัพพัชชัง ยาจามิ,

สัพพะทุกขะ, นิสสระณะนิพพานะ, สัจฉิกะระณัตถายะ, อิมัง
กาสาวัง คะเหตวา, ปัพพาเชถะ มัง ภันเต, อะนุกัมปัง อุปาทายะ ฯ
(ตั้งแต่ สัพพะทุกขะ มา ว่า ๓ หน พระอุปัชฌายะรับผ้าไตร แล้วว่าต่อไป)

สัพพะทุกขะ, นิสสระณะนิพพานะ, สัจฉิกะระณัตถายะ, เอตัง
กาสาวัง ทัตวา, ปัพพาเชถะ มัง ภันเต, อะนุกัมปัง อุปาทายะ ฯ
(ตั้งแต่ สัพพะทุกขะ มา ว่า ๓ หน)

ในลำดับนั้น พระอุปัชฌายะให้โอวาทและบอก ตะจะปัญจะกะกัม-
มัฏฐาน ให้ว่าตามไปที่ละบท โดยอนุโลมและปฏิโลม ดังนี้

เกสา โลมา นะขา ทันตา ตะโจ (อนุโลม)

ตะโจ ทันตา นะขา โลมา เกสา ฯ (ปฏิโลม)

พระอุปัชฌายะชักอังสะออกจากไตรสวมให้แล้ว สั่งให้ออกไปครอง
ผ้าครบไตรจีวรตามระเบียบ ครั้นเสร็จแล้วรับเครื่องไทยทานเข้าไปหาพระ
อาจารย์ ถวายท่านแล้วกราบลง ๓ หน ยืนประนมมือเปล่งวาจาขอสรณะ
และศีลดังนี้

อุกาสะ วันทามิ ภันเต, สัพพัง อะปะราธัง ขะมะถะ เม ภันเต,
มะยา กะตัง ปุญญัง สามินา อะนุโมทิตัพพัง, สามินา กะตัง ปุญญัง
มัยหัง, ทาตัพพัง สาธุ สาธุ อะนุโมทามิ ฯ

อุกาสะ การุญญัง กัตวา, ติสระระณนะ สะหะ, สีตานิ เทถะ
เม ภันเต,

(นั่งลงคุกเข่าขอสรณะและศีลดังต่อไปนี้)

อะหัง ภันเต, สาระณะสีลัง ยาจามิ,

ทุติยัมปิ อะหัง ภันเต, สาระณะสีลัง ยาจามิ,

ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต, สาระณะสีลัง ยาจามิ,

ลำดับนั้น พระอาจารย์กล่าวคำนมัสการนำให้ผู้มุ่งบรรพชาว่าตามไป
ดังนี้

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ฯ

(ว่า ๓ หน)

แต่นั้นท่านจะสั่งด้วยคำว่า เอวัง ะเทหิ หรือ ะมะหัง ะทามิ
ตั้ง ะเทหิ ฟังรับว่า อามะ ภันเต ครั้นแล้วท่านนำไปเปล่งวาจาว่า
สรณคมนัน ฟังว่าตามไปที่ละพากย์ดังนี้

พุทัง สาระณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ	พุทฺธัง	สวระณัง	คัจฉามิ
ทุติยัมปิ	ชัมมัง	สวระณัง	คัจฉามิ
ทุติยัมปิ	สังฆัง	สวระณัง	คัจฉามิ
ตติยัมปิ	พุทฺธัง	สวระณัง	คัจฉามิ
ตติยัมปิ	ชัมมัง	สวระณัง	คัจฉามิ
ตติยัมปิ	สังฆัง	สวระณัง	คัจฉามิ

เมื่อจบแล้ว ท่านบอกว่า ติสวระณะกะมะนัง นิฏฐิตัง ฟังรับว่า
อามะ ภัณฑะ ลำดับนั้นพระอาจารย์จะบอกให้รู้ว่า การบรรพชาเป็น
สามเณรสำเร็จด้วยศรัทธาเพียงเท่านี้ ต่อแต่นั้นพึงสมาทานสิกขาบท ๑๐
ประการ ว่าตามท่านไปดังนี้

ปาณตปิปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทियามิ

อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทियามิ

อะพรัหมะจะรียา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทियามิ

มุสวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทियามิ

สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมา-
ทियามิ

วิกาละโกชะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทियามิ

นัจจะคิตะวาทิตะวิสุกะทัสสะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมา-
ทियามิ

มาลาคันชะวิเลปะนะชาระณะมัณฑะนะวิภูสะนัฏฐานาเวระมะณี
สิกขาปะทัง สะมาทियามิ

อุจจาสะยะนะมหาสะยะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมา-
ทियามิ

ชาตระบุระระชตะปะฎีกะหะณา เวระมะณี ลิกขาปะทัง

สะมาதியามิ ฯ

อิมาทิ ทะสะ ลิกขาปะทานิ สะมาதியามิ ฯ ข้อ อิมานิ นี้ว่า ๓ จบ
แล้วกราบลง ๑ หน ยืนขึ้นว่า

วันทามิ ภันเต, สัพพัง อะปะราธัง ขะมะละ เม ภันเต, มะยา
กะตัง ปุณฺณัง สามินา อะนุโมทิตฺตัพพัง, สามินา กะตัง ปุณฺณัง มัยหัง,
ทาตฺตัพพัง สาธุ สาธุ อะนุโมทามิ ฯ คุกเข่ากราบ ๓ หน

ในลำดับนั้น สามเณรพึงรับบาตรอุ้มเข้าไปหาพระอุปัชฌายะในสังฆ-
สันนิบาต วางไว้ข้างตัวซ้ายรับเครื่องไทยทานถวายท่านแล้วกราบลง
๓ หน ยืนปะนมมือกล่าวคำขอนิสัย ว่าดังนี้

อุกาสะ วันทามิ ภันเต, สัพพัง อะปะราธัง ขะมะละ เม ภันเต,
มะยา กะตัง ปุณฺณัง สามินา อะนุโมทิตฺตัพพัง, สามินา กะตัง ปุณฺณัง
มัยหัง, ทาตฺตัพพัง สาธุ สาธุ อะนุโมทามิ ฯ,

อุกาสะ การุณฺณัง กัตวา นิสสะยัง เทละ เม ภันเต,
(นั่งคุกเข่า)

อะหัง ภันเต, นิสสะยัง ยาจามิ,

ทุติยัมปิ อะหัง ภันเต, นิสสะยัง ยาจามิ

ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต, นิสสะยัง ยาจามิ ฯ

อุปัชฌายโ ย เม ภันเต โหหิ ฯ วรรคนี้ว่า ๓ หน เมื่อพระ
อุปัชฌาย์ว่า โอปาธิกัง, ปะฐูฐุปัง ปาสาทิเกนะ สัมปาเทหิ, แล้วสามเณร
พึงกล่าวรับว่า อุกาสะ สัมปะฎิจจามิ ฯ ในระหว่าง ๆ ๓ หน แล้วว่าต่อ

อัชชะตักเคทานิ เถโร มัยหัง ภาโร, อะหัมปิ เถรัสสะ ภาโร
วรรคนี้ว่า ๓ หน แล้วกราบลง ๑ หน ยืนขึ้นว่าต่อ

วันทามิ กันเต, สัพพัง อะปาราธัง ขะมะละ เม กันเต, มะยา
กะตัง ปุญญัง สามินา อะนุโมติตัพพัง, สามินา กะตัง ปุญญัง มัยหัง
ทาทัพพัง สาธุ สาธุ อะนุโมทามิ ฯ, คุกเข้ากราบ ๓ หน
ตั้งแต่ อุปัชฌายो ฯลฯ เถรัสสะ ภาโร ๓ วรรค นี้ พระ
อุปัชฌายะบางองค์ให้ว่ารวดเดียวตามแบบนั้นก็มิ ให้ว่าเป็นตอน ๆ ดังนี้คือ
เมื่อสามเณรว่า อุปัชฌายो เม กันเต โหหิ ๓ หน แล้วพระ
อุปัชฌายะกล่าวรับว่า โอปายิกัง ประฏิรูปัง ปาสาทิเกนะ สัมปาเทหิ,
บทใดบทหนึ่งพึงรับว่า อุกาสะ สัมปะฏิจจามิ ทุกบทไปแล้วสามเณร
พึงกล่าวรับเป็นธุระให้ท่านว่า อัสซะตักเคทานิ ฯลฯ ภาโร ๓ หน ฯ ก็มี
ลำดับนั้น พระอุปัชฌายะหรือพระกรรมวาจาจารย์เอาบาตรมีสายโยคคล้องตัวผู้
มุ่งอุปสมบทแล้วบอกบาตรและจีวร ผู้มุ่งอุปสมบทพึงรับว่า อามะ กันเต,
๔ หน ดังนี้

ปะฐะมัง อุปัชฌัง คาหาเปตัพโพ อุปัชฌัง คาหาเปตวา ปัตตะ
จีวะรัง อาจิกจิตัพพัง

คำบอกบาตรจีวร	คำรับ
๑. อะยันเต ปัตโต	อามะ กันเต
๒. อะยัง สังฆาญฺหิ	อามะ กันเต
๓. อะยัง อุตตะราสังโก	อามะ กันเต
๔. อะยัง อันตะระวาสะโก	อามะ กันเต

ต่อจากนั้น พระอาจารย์ท่านบอกให้ออกไปข้างนอก ว่า คัจฉะ
อะมุหมิ โอกาเส ติญฺฐาหิ พึงถอยออกลุกขึ้นเดินไปยืนอยู่ในที่ที่กำหนดไว้
พระอาจารย์ท่านสวดสมมติตนเป็นผู้สอนซ่อม แล้วออกไปสวดถามอันตรา-
ยิทธิกรรม พึงรับว่า นัตถิ กันเต ๕ หน อามะ กันเต ๘ หน ดังนี้

ถาม	ตอบ
๑. กุญแจ	นัตถิ กันเต
๒. คัณโท	นัตถิ กันเต
๓. กิลาส	นัตถิ กันเต
๔. โสโส	นัตถิ กันเต
๕. อะปะมาโร	นัตถิ กันเต
๑. มะนุสโสตี	อามะ กันเต
๒. ปริโสตี	อามะ กันเต
๓. ภูชิสโสตี	อามะ กันเต
๔. อะนะโณลี	อามะ กันเต
๕. นะตี ราชะกะโณ	อามะ กันเต
๖. อะนุญญาโตตี มาตาปิตุหิ	อามะ กันเต
๗. ประิพุณณะวิสะติวัตโสตี	อามะ กันเต
๘. ประิพุณณะนเต ปัตตะจีวะรัง	อามะ กันเต
๑. กินนาโมลี	อะหัง กันเต.....
	นามะ
๒. โก นามะ เต อุปัชฌาโย	อุปัชฌาโย เม กันเต
	อายัสมา.....
	นามะ

ช่องที่.....ไว้ พระอุปัชฌาเย หรืออาจารย์ท่านจะตั้งชื่อของ
อุปสัมปทาเปกชะกรอบลงช่องให้ไว้ก่อนวันบวช

และช่องที่ ไว้ในช่องชื่อของพระอุปัชฌาเยก็เช่นเดียวกัน ให้
กรอกตามชื่อของพระอุปัชฌาเย ซึ่งท่านจะบอกและกรอกให้ไว้ก่อนวันบวช

ครั้นสวดสอนซ่อมแล้ว ท่านกลับเข้ามาสวดขอเรียกอุปสัมปทาเปกษะ
เข้ามา อุปสัมปทาเปกษะ ฟังเข้ามาในสังฆสันนิบาต กราบลงตรงหน้า
พระอุปัชฌายะ ๓ คน แล้วนั่งคุกเข่าประนมมือ เปล่งวาจาขออุปสมบท
ว่าดังนี้

สังฆมกันต, อุปะสัมปะทัง ยาจามิ, อุลลุมปะตุ มัง กันต,
สังโฆ อะนุกัมปัง อุปาทายะ

ทุตติยัมปิ กันต, สังฆัง อุปะสัมปะทัง ยาจามิ, อุลลุมปะตุ
มัง กันต, สังโฆ อะนุกัมปัง อุปาทายะ,

ตะตติยัมปิ กันต, สังฆัง อุปะสัมปะทัง ยาจามิ, อุลลุมปะตุ
มัง กันต, สังโฆ อะนุกัมปัง อุปาทายะ,

ในลำดับนั้น พระอุปัชฌายะกล่าวเผด็จสงฆ์แล้ว พระอาจารย์สวด
สมมติตนตามอันตรายกกรรม อุปสัมปทาเปกษะฟังรับว่า **นัตถิ กันต**
๕ คน **อามะ กันต ๘** คน บอกชื่อตนและชื่อพระอุปัชฌายะรวม
๒ คน เหมือนที่กล่าวแล้วในหนหลัง ๆ แต่นั้นฟังนั่งฟังท่านสวดกรรมวาจา
อุปสมบทไปจนจบ ครั้นจบแล้วท่านเอาบาตรออกจากตัว แล้วฟังกราบลง
๓ คน แต่นั้นฟังนั่งพับเพียบประนมมือฟังพระอุปัชฌายะบอกอนุศาสน์
ไปจนจบ แล้วรับว่า **อามะ กันต** เป็นเสร็จพิธีอุปสมบท แล้วกราบ
พระอุปัชฌายะ **๓** คน ถ้ามีไทยทวยถวายก็ให้รับไทยทานถวายพระอันดับ
เสร็จแล้วคอยฟังพระท่านอนุโมทนาต่อไป เมื่อพระอนุโมทนา ฟังกรวดน้ำ
ตั้งใจอุทิศบุญกุศลส่วนนี้ให้แก่ท่านผู้มีพระคุณ เมื่อพระว่า **ยะธา จบ** ก็
เทน้ำโกจรกลงให้หมด ต่อนั้นประนมมือฟังอนุโมทนาไปจนจบเป็นอันเสร็จพิธี.

จบพิธีอุปสมบทแบบอุกาสะ